І етап Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури
2026/2027 навчальний рік

11 клас
Українська мова

1. До запозичених слів доберіть національні відповідними . (5 балів).

Тінейджери	
кастинг	
аплодисменти	
екземпляр,	
елегантний	
реальність	
оптимізм	
симпатія	
специфіка	
унікальність	

2.Відредагуйте вислови: (5 балів).

Займати посаду	
Називати по імені	
Якщо не змінює пам’ять	
Попередити хворобу	
Область застосування	
Співставляти факти	
Сітка підприємств	
Взяти себе в руки	
Обжалувати звільнення	
Поступило у продаж	

3. Поясніть значення фразеологізмів: (5 балів).

Витрішки продавати	
Топтати ряст	
Пошити в дурні	
Мати лій у голові	
Як на гарячому вугіллі	

4. Поставте наголос у словах: (6 балів).

Урочистий, отаман, щелепа, кропива, наскрізний, черговий, ярмарковий, жалюзі, камбала, центнер, визвольний, течія.

5. Запишіть цифри словами у тій формі, якої вимагає контекст: (5 балів).

Виступив перед 142 (депутат);	
з 233 (учень),	
зустрівся з 284 (присутній)	
додав 1,5 *(*склянка*)*	
залишилося 3/4 *(*літр*)*	

6. Утворіть присвійні прикметники від імен. (5 балів)

Іван		Ілля	
Іванко		Мартуся	
Іванка		Меланка	
Іванна		Лука	
Іваночка		Соломія.	

7. Випишіть слова утворені безсуфіксним способом? (5 балів).

1. ВНЗ. **2.**УРП. **3.** Будівник. **4.** Переклад. **5.** Вимикач. **6.** Винищувач. **7.** Праліс. **8.** Вихід. **9.**Мореплавець. **10.**Учителювати. **11.**Запис. **12.**З'їзд. **13.**Зелень. **14.** Пасинок. **15.** Заячий.

8. Розставте розділові знаки в реченні і поясніть їх: (10 балів).

Щоразу коли стоїте перед пам'ятником Лесі Українці в Києві чи коли зупиняєтеся на алеї придніпровського парку перед бронзовою постаттю геніальної Марії Заньковецької мабуть вам неминуче спадає на думку в цих прекрасних образах створених талановитою рукою майстрині є щось від самої авторки скульптур.

9. Встановіть відповідність за подібністю синтаксичного значення виділених фрагментів у простих і складних реченнях. (4 бали)

Просте речення:	**Складне речення:**
1 Десь із рік тому я поїхав до Старобільська **навчатися** комп'ютерного дизайну.	**А.** Я постійно намагаюся підвищувати власну майстерність, **аби не пасти задніх у своїй галузі.**
2 Незважаючи на труднощі, намагався опанувати складний матеріал.	**Б. Хай як інформаційні технології роблять інакшим наше життя**, замінити ними живе спілкування під час навчання неможливо.
3 Через пандемію COVID-19 продовжив навчання самостійно.	**В.** Іноді найбільші прориви в дослідженні будь-чого стаються несподівано, **адже ніколи не передбачиш сприятливого для цього збігу обставин**.
4. Як відомо, **за розуміння** основ предмета опановувати щось самостійно доволі легко.	**Г. Якщо брати до уваги лише позитивні результати власної діяльності,** можна не боятися труднощів на шляху до мети.
	Д. Закономірно не знати того, **що тобі раніше не траплялося.**

Усього 50 балів

Українська література

11 клас

10. Творче завдання. Напишіть твір-есе (обсяг: 1 сторінка) на запропоновану тему. Наведіть 2 приклади із творів, які ви вивчали раніше, зазначте автора та назву (24 бали).

«Хто взяв меч, від меча і загине» (Новий Завіт).

11. Робота з текстом (8 балів).

Пригадайте поему «Мойсей» Івана Франка та виконайте завдання.

1. Проаналізуйте та зіставте світоглядні позиції пророка Мойсея та його опонентів – Датана й Авірона. Чому для Мойсея провідництво було справою жертовного служіння вищій ідеї, тоді як для лжепророків воно слугувало інструментом задоволення миттєвих матеріальних потреб? Обґрунтуйте, чому народ зрештою піддався на заклики Датана й Авірона і прогнав свого вождя, попри його сорокарічний жертовний шлях. (4 бали)

2. Поміркуйте над роллю внутрішніх сумнівів та голосів спокуси в контексті духовної драми пророка. Чи можна вважати фінал життя Мойсея наодинці в пустелі його особистим крахом? Обґрунтуйте, як через духовні вагання героя автор розкриває драматичний вибір між простими людськими радощами й важким тягарем лідерства. (4 бали)

12. Теорія літератури. Подайте визначення термінів (6 балів).

1. Драма-феєрія – це…
2. Імпресіонізм – це …
3. Новела – це…

13. Літературознавча робітня. Проаналізуйте поезію за схемою (12 балів).

Вид лірики	
Жанр	
Тема та ідея	
Віршовий розмір	
Римування	
Художні засоби	

FA

Фантазіє! ти сило чарівна,
Що збудувала світ в порожньому просторі,
Вложила почуття в байдужий промінь зорі,
Що будиш мертвих з вічного їх сна,

Життя даєш холодній хвилі в морі!
Де ти, фантазіє, там радощі й весна.
Тебе вітаючи, фантазіє ясна,
Підводимо чоло, похиленеє в горі.

Фантазіє, богине легкокрила,
Ти світ злотистих мрій для нас одкрила
І землю з ним веселкою з'єднала.

Ти світове з'єднала з таємним,
Якби тебе людська душа не знала,
Було б життя, як темна ніч, сумним.

Леся Українка

Усього 50 балів